

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-09-16
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
39612-10
Enhet 13

SÖKANDE

Ipromma Institutet AB, 556512-7502
Box 1060
164 25 Kista

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska enheten
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

2010-09-17	
Avsl	
Dnr	
Doss	Artbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 57545

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Arbetsförmedlingen genomför en upphandling av arbetsmarknadsutbildning avseende grundläggande datautbildning för funktionshindrade (dnr Af-2010/021015) inom, såvitt nu är ifråga, upptagningsområdet Stockholms län eller del därav dvs. arbetsmarknadsområde (AMO) Stockholm, AMO Solna och AMO Huddinge samt de delar av AMO Södertälje och AMO Uppsala som ingår i Stockholms län. Upphandlingen genomförs som en förenklad upphandling. Arbetsförmedlingen har i tilldelningsbeslut vilket avsändes till samtliga anbudsgivare den 31 augusti 2010 meddelat att man antagit ett annat anbud än anbudet från Ipromma Institutet AB (hädanefter Ipromma).

YRKANDEN M.M.

Ipromma har ansökt om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på sätt att deras anbud för områdena AMO Solna, AMO Huddinge, AMO Södertälje och AMO Uppsala ska gå vidare till utvärdering.

Arbetsförmedlingen har bestritt bifall till ansökan.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Ipromma har utvecklat grunderna för sin talan genom att anföra i huvudsak följande. Bolaget uppfyller i förfrågningsunderlaget angivna skall-krav. Enligt kravet i punkt 5.7 har Ipromma angivit att utbildningsorten är Stockholms län vilket enligt beskrivningen (som återfinns just under punkt 5.7) består av AMO Stockholm, AMO Solna, AMO Huddinge samt delar av AMO Södertälje och AMO Uppsala. Arbetsförmedlingen kan därmed inte påstå att de inte uppfyller dessa krav. Det framgår av deras anbud att deras lokal finns i Kista vilket är inom utbildningsorten Stockholms län

och därigenom gäller för de aktuella AMO enligt beskrivningen i punkten 5.7. Alla efterfrågade bilagor - även hyresavtal, planritning och ritning för avlämning/upphämtning för färdtjänst - har skickats med anbudet vilket arbetsförmedlingen har bekräftat genom att hänsyn togs till detta material avseende AMO Stockholm. I promma har möjlighet att täcka en volymökning på 50 procent eller mer. Detta kan garanteras bl.a. genom att de har konstant tillgång till lokaler på upp till ytterligare 600 kvm och genom att de redan i dagsläget har utrustning i form av arbetsplatser med datorer på lager. Detta framkommer av deras anbudsmaterial punkt 5.9. Arbetsförmedlingen Solna (9 minuters körsträcka), arbetsförmedlingen Huddinge (24 minuters körsträcka) och Uppsala (30 minuters körsträcka) är bland deras aktuella och nöjda utbildningsköpare. Dessutom anges i punkt 5.7 i deras anbud att de är överens och har möjlighet att organisera utbildningar på alla utbildningsorter som arbetsförmedlingen skulle vara intresserad av. Detta innebär att oavsett vilka avlägsna orter som skulle vara intressanta för arbetsförmedlingen så kan de öppna kurser och offerera allt inklusive ändamålsenliga lokaler.

Arbetsförmedlingen har utvecklat grunderna för sitt bestridande genom att anföra i huvudsak följande. Av punkten 5.7 i förfrågningsunderlaget framgår de upptagningsområden som ingår i upphandlingen, däribland Stockholms län. Upptagningsområdet Stockholms län består i sin tur av flera arbetsmarknadsområden. Vidare framgår att "Anbudsgivaren skall i anbudet ange offererade utbildningsorter", dvs. de orter som utbildningen kommer att hållas på. Utbildningsort är således inte detsamma som vare sig upptagningsområde eller arbetsmarknadsområde. I samma punkt förtydligas även att det för Stockholms län, med där ingående arbetsmarknadsområden, bedöms att flera utbildningsorter behövs för att tillgodose behovet som finns i Stockholms län av efterfrågad tjänst. Av bolagets anbud punkt 5.7 framgår att "Anbudet gäller upptagningsområden Stockholms län och alla utbildningsorter som arbetsförmedlingen bedömer

relevanta". Bolaget har således inte angett offererade utbildningsorter i enlighet med skall-kravet. Av punkten 3.1.6 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. att "Anbudsgivare skall i anbudet visa att man under avtalstiden disponerar lämpliga lokaler för de insatser och den volym som anbudet avser". Eftersom bolaget endast har angivit lokaler på en ort kan bolaget inte anses ha uppfyllt kravet på lämpliga lokaler för de insatser och den volym, dvs. upptagningsområde Stockholms län, som anbudet avser.

UTREDNINGEN I MÅLET

I tilldelningsbeslutet avseende *AMO Stockholm* anges att Iprommas anbud avseende *AMO Stockholm* har uppfyllt samtliga skall-krav och har tagits upp till prövning. Vid utvärderingen erhöll Ipromma totalt 423 poäng. Antaget anbud erhöll 492 poäng och ansågs vara det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Vad gäller *AMO Solna*, *AMO Huddinge*, *AMO Södertälje* och *AMO Uppsala* anges att Ipromma inte har angett utbildningsort för *AMO Solna*, *AMO Huddinge*, *AMO Södertälje* samt *AMO Uppsala* och uppfyller därmed inte skall-kraven enligt punkt 5.7 i förfrågningsunderlaget. Under punkt 3.1.6 Kurslokaler saknas information om att leverantören disponerar lämpliga lokaler för de insatser och den volym som anbudet avser, t.ex. genom kopia av hyresavtal, optionsavtal med fastighetsägare eller liknande. Anbudet saknar vidare en beskrivning av lokalerna som visar att dessa uppfyller de ovan angivna kraven, gärna med en bifogad skiss eller ritning. Vidare saknas en skiss eller en ritning med plats markerad för färdtjänst att lämna/hämta deltagare samt närmsta parkeringsplats för funktionshindrade.

Av förfrågningsunderlaget framkommer bl.a. följande punkter som domstolen särskilt vill peka på.

3.1.6 Kurslokaler

Anbudsgivaren **skall** i anbudet visa att man under avtalstiden disponerar lämpliga lokaler för de insatser och för den volym som anbudet avser, t.ex. genom kopia av hyresavtal, optionsval med fastighetsägare eller liknande.

Lokalerna förutsätts vara ändamålsenliga för den aktuella verksamheten samt följa de riktlinjer och rekommendationer som ställs på utbildningslokaler av Arbetsmiljöverket, ----.

Vidare förutsätts att lokalerna kan anpassas för deltagare med funktionshinder ---- samt att deltagarna i utbildningen på ett smidigt sätt kan nå lokalerna med allmänna kommunikationsmedel.

Lokalerna **skall** vara belägna inom det/de upptagningsområde som anbudet avser.

Adress till lokalerna anges i anbudet. Arbetsförmedlingen kan komma att inspektera lokalerna.

Anbudet **skall** innehålla

- a) en beskrivning av lokalerna som visar att dessa uppfyller de ovan angivna kraven, gärna med bifogad skiss eller ritning.
- b) en skiss eller ritning med plats markerad för färdtjänst att lämna/hämta deltagare samt närmsta parkeringsplats för funktionshindrade.

5.7 Upptagningsområde/utbildningsort

Upptagningsområde är AMO, Karlskrona, Karlshamn och Växjö samt Stockholms län, bestående av AMO Stockholm, AMO Solna, AMO Huddinge samt de delar av AMO Södertälje och AMO Uppsala som ingår i Stockholms län. ----

Arbetsförmedlingen bedömer att Ronneby och Växjö är relevanta utbildningsorter för AMO Karlskrona, Karlshamn och Växjö för genomförandet av den aktuella utbildningen med hänsyn tagen till placeringen av arbetsförmedlingens utredningsresurser för målgruppen i den aktuella utbildningen.

För Stockholms län, med där ingående AMO samt del av AMO Uppsala och AMO Södertälje bedömer arbetsförmedlingen att flera utbildningsorter behövs för att tillgodose behovet som finns inom Stockholms län av efterfrågad tjänst.

Anbudsgivaren **skall** i anbudet ange offererade utbildningsort/er.

I det rådande arbetsmarknadsläget kan det också uppstå efterfrågan på genomförande av utbildning på orter som arbetsförmedlingen i dag inte kan överblicka. För start på annan ort är 10 deltagare minimum vid start. Arbetsförmedlingen ska vid ett sådant läge inom avtalets ram kunna förhandla om alternativa orter med utsedd leverantör.

7.2 Anbudet

Anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav kommer att förkastas. Skallkraven uttrycks med ordet **skall** i fetstil. Anbudsgivaren uppmanas därför att noggrant läsa förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser¹

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår bland annat att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

---

¹ Se övergångsbestämmelse till lagen (2010:571) om ändring i lagen om offentlig upphandling.

I 16 kap. 2 § LOU stadgas, såvitt nu är av intresse, följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrätten gör följande överväganden.

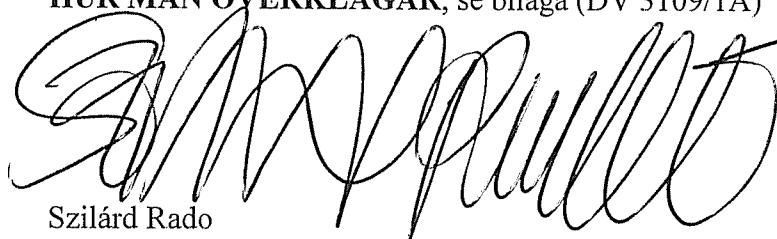
I prommas anbud avser hela upptagningsområdet Stockholms län med samtliga däri ingående AMO.

I förfrågningsunderlaget anges i avsnitt 3.1.6 att arbetsförmedlingen bedömer att det för Stockholms län, med där ingående AMO, behövs flera utbildningsorter för att tillgodose det behov som finns inom Stockholms län av efterfrågad tjänst. I samma avsnitt anges det som ett skall-krav att anbudsgivaren i anbudet ska visa att man under avtalstiden disponerar lämpliga lokaler för de insatser och för den volym som anbudet avser, t.ex. genom kopia av hyresavtal, optionsval med fastighetsägare eller liknande. Vidare anges i 5.7 skall-kravet att anbudsgivaren i anbudet ska ange offererade utbildningsort/er.

I promma har i sitt anbud inte angett några andra utbildningsorter gällande upptagningsområdet Stockholms län än bolagets lokal i Kista. Även om I promma beträffande just denna lokal har gett in samtliga efterfrågade bilagor och även med beaktande av omständigheten att bolaget i sitt anbud har angett sig ha möjlighet att organisera utbildningar på alla utbildningsorter som arbetsförmedlingen skulle vara intresserad av, så har bolaget inte uppfyllt angivna skall-krav; nämligen att visa att man under avtalstiden disponerar lämpliga lokaler för de insatser och den volym som anbudet avser samt att ange offererade utbildningsorter inom

upptagningsområdet Stockholms län. Anbudet uppfyller därmed inte de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget för att utvärderas avseende AMO Solna, AMO Huddinge, AMO Södertälje och AMO Uppsala. Arbetsförmedlingen har därför haft fog för att förkasta Iprommas anbud i dessa delar. Vad bolaget anfört kan inte föranleda någon annan bedömning. Inte heller vad Ipromma har anfört i övrigt kan medföra ett ingripande från domstolens sida. Ansökan ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to read 'Szilárd Rado'. A thin black line extends from the top right of the signature towards the right margin of the page.

Szilárd Rado

förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Anna Cederberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.